

(ร่าง)

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน
จังหวัดสระแก้ว ประจำปี ๒๕๖๘

คณะกรรมการศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดสระแก้ว
มิถุนายน ๒๕๖๘

สารบัญ

	หน้า
๑. บทนำ	๑
หลักการ และเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์	๒
๒. ข้อมูลทั่วไปจังหวัดสระแก้ว	๓
ที่ตั้งและอาณาเขต	๓
เขตการปกครอง	๓
ลักษณะภูมิประเทศ	๓
ลักษณะภูมิอากาศ	๔
ปริมาณน้ำฝน อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์	๔
ทรัพยากรธรรมชาติ	๕
แหล่งน้ำชลประทาน	๗
การจัดสรรน้ำและเพาะปลูกพืชฤดูฝน ในเขตชลประทาน	๘
สถิติการเกิดอุทกภัย	๘
พื้นที่เสี่ยงเกิดอุทกภัย	๑๐
กระบวนการแจ้งเตือนสถานการณ์ภัยพิบัติ	๑๒
๓. แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรจังหวัดสระแก้ว ในช่วงฤดูฝน	๑๓
แผนการป้องกันและเตรียมความพร้อม	๑๓
แผนการเผชิญเหตุและการหยุดยั้งความเสียหาย	๑๔
แผนการฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม	๑๕
การติดตามและรายงาน	๑๕
แผนปฏิบัติการศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร	๑๗
ภาคผนวก	๒๑

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ หลักการ และเหตุผล

กรมอุตุนิยมวิทยาได้มีประกาศลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘ เรื่อง การเริ่มต้นฤดูฝนของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยที่ประเทศไทยได้สิ้นสุดฤดูร้อนและเริ่มต้นเข้าสู่ฤดูฝน ในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘ เนื่องจากบริเวณประเทศไทยตอนบน สภาพอากาศมีฝนตกชุกหนาแน่นครอบคลุมพื้นที่มากกว่าร้อยละ ๖๐ และต่อเนื่อง ๓ วันขึ้นไป ประกอบกับลมชั้นบนที่พัดปกคลุมประเทศไทยที่ระดับความสูงประมาณ ๑.๕ กิโลเมตร ได้เปลี่ยนทิศเป็นลมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งจะพัดนำความชื้นจากทะเลอันดามันเข้ามาปกคลุมบริเวณประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ส่วนลมชั้นบนที่ระดับความสูงประมาณ ๑๐ กิโลเมตร ได้เปลี่ยนทิศเป็นลมฝ่ายตะวันออก ซึ่งถือว่าเป็นการเข้าสู่ฤดูฝนของประเทศไทย ในปีนี้ อธิบดีกรมอุตุนิยมวิทยา เปิดเผยเมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ว่า กรมอุตุนิยมวิทยาคาดการณ์ปีนี้ ประเทศไทย จะเข้าสู่ฤดูฝนในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ตามเกณฑ์ทางอุตุนิยมวิทยา ๓ องค์ประกอบ ได้แก่ ๑) ประเทศไทยตอนบนมีฝนตกมากกว่าร้อยละ ๖๐ ของพื้นที่และต่อเนื่อง ๒) ลมชั้นบนที่ระดับความสูงประมาณ ๑.๕ กิโลเมตร เปลี่ยนทิศทางเป็นลมตะวันตกเฉียงใต้ และ ๓) ลมชั้นบนที่ระดับความสูงประมาณ ๑๐ กิโลเมตร เปลี่ยนทิศเป็นลมฝ่ายตะวันออก ปริมาณฝนรวมปีนี้มากกว่าค่าเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๕ โดยเฉพาะช่วงต้นฤดูถึงเดือนกรกฎาคม ประเทศไทยตอนบนจะมีฝนชุกกว่าค่าเฉลี่ยร้อยละ ๕-๑๐ ส่วนช่วงครึ่งหลังของฤดู (สิงหาคม-ตุลาคม) ปริมาณฝนใกล้เคียงค่าเฉลี่ยปกติ ยกเว้นภาคใต้ฝั่งตะวันออก คาดว่าจะมีฝนน้อยกว่าค่าเฉลี่ยร้อยละ ๑๐ ในช่วงเดือนมิถุนายน ถึงกลางกรกฎาคม อาจเกิดฝนทิ้งช่วงในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลางตอนบน โดยเฉพาะพื้นที่นอกเขตชลประทานที่ประสบปัญหาภัยแล้งซ้ำซาก ขอให้ประชาชนวางแผนการใช้น้ำอย่างเหมาะสมเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบทางการเกษตร ขณะเดียวกัน ช่วงสิงหาคมถึงตุลาคม เป็นช่วงที่มีฝนตกชุกหนาแน่น และมีความเสี่ยงต่อพายุหมุนเขตร้อน ที่อาจก่อให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่ง โดยปีนี้คาดว่าจะมีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทยประมาณ ๑-๒ ลูก โดยเฉพาะบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ สำหรับอิทธิพลจากปรากฏการณ์เอลนีโญ-ลานีญา (ENSO) ขณะนี้ได้เข้าสู่สภาวะเป็นกลาง และมีแนวโน้มจะคงอยู่เช่นนี้ไปจนถึงช่วงเดือนกันยายนถึงพฤศจิกายน ส่งผลให้ฤดูฝนปีนี้มีความแปรปรวนกระจายตัวดีและมีปริมาณฝนใกล้เคียงหรือสูงกว่าค่าเฉลี่ยเล็กน้อย (*เว็บไซต์กรมอุตุนิยมวิทยา www.tmd.go.th*)

เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘ นายถาวร หันใจ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานการประชุมศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ โดยมีผู้แทนหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบ (ร่าง) แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี ๒๕๖๘ เพื่อเตรียมรับสถานการณ์ภัยธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้น ในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม ๒๕๖๘ อย่างเป็นระบบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันภัยให้มากขึ้น และลดความเสี่ยงในการเกิดผลกระทบกับพี่น้องเกษตรกรอย่างสูงสุดต่อไป โดยได้กำหนดมาตรการลดความเสี่ยง ๓ แผนงาน ดังนี้

๑) แผนการป้องกันและเตรียมความพร้อม โดยมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการวางแผนการจัดสรรน้ำและการวางแผนการเพาะปลูกข้าวนาปี พร้อมทั้งดำเนินการตรวจสอบความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องจักรเครื่องมือ รวมถึงจัดเตรียมสถานที่ในการอพยพสัตว์ ในกรณีเกิดสถานการณ์น้ำหลาก

๒) แผนการเผชิญเหตุและการหยุดยั้งความเสียหาย โดยวางแผนการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มต่ำ รวมถึงการปรับปฏิทินการเพาะปลูกให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์น้ำในพื้นที่ ตลอดจนการเร่งระบายน้ำ และสนับสนุนเครื่องจักรเครื่องมือในการให้ความช่วยเหลือ

๓) แผนการฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม โดยการสำรวจและประเมินความเสียหายทางเศรษฐกิจการเกษตรทั้งระบบ เพื่อดำเนินการช่วยเหลือตามระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุมทุกพื้นที่

ดังนั้น เพื่อให้การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี ๒๕๖๘ เพื่อเตรียมรับสถานการณ์ภัยธรรมชาติของจังหวัดสระแก้ว ที่อาจจะเกิดขึ้นในช่วงเดือนพฤษภาคม - ตุลาคม ๒๕๖๘ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้จัดทำ “แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี ๒๕๖๘ จังหวัดสระแก้ว” ขึ้นภายใต้ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดสระแก้ว ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๕๒๕/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๗

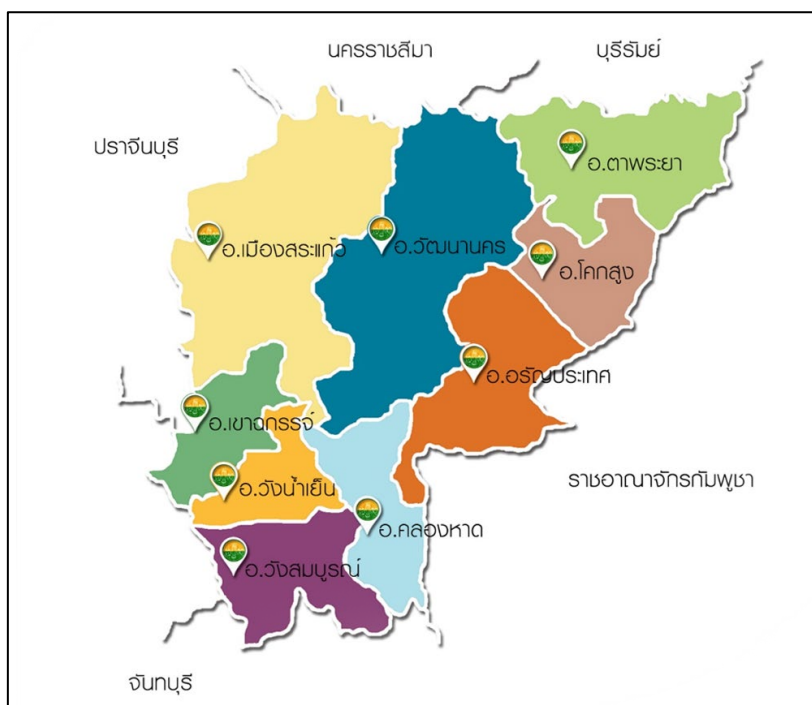
๑.๒ วัตถุประสงค์

๑.๒.๑ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานเพื่อป้องกัน ลดความเสี่ยง และฟื้นฟูผลกระทบจากอุทกภัยด้านการเกษตรของศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดสระแก้ว ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒.๒ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของส่วนราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นฟูพื้นที่การเกษตรให้กลับสู่ภาวะปกติโดยเร็ว

๑.๒.๓ เพื่อใช้ประโยชน์ในการบูรณาการงานในพื้นที่กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บทที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปจังหวัดสระแก้ว

ภาพที่ ๑ แผนที่จังหวัดสระแก้ว

๒.๑ ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดสระแก้ว เป็นจังหวัดชายแดนด้านตะวันออกตอนบนของประเทศ ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๓ องศา ๑๕ ลิปดา ถึง ๑๔ องศา ๑๕ ลิปดาเหนือ กับประมาณเส้นแวงที่ ๑๐๑ องศา ๔๕ ลิปดา ถึง ๑๐๓ องศาตะวันออก โดยมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดนครราชสีมา

ทิศตะวันออก ติดกับปอยเปต จังหวัดบันเตียเมียเจีย ประเทศกัมพูชา

ทิศใต้ ติดกับจังหวัดจันทบุรี

ทิศตะวันตก ติดกับจังหวัดปราจีนบุรีและจังหวัดฉะเชิงเทรา

๒.๒ เขตการปกครอง

จังหวัดสระแก้ว แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๙ อำเภอ ๕๙ ตำบล ๗๓๑ หมู่บ้าน ๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๓ เทศบาลเมือง ๑๓ เทศบาลตำบล และ ๔๙ องค์การบริหารส่วนตำบล

๒.๓ ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพทั่วไป พื้นที่จังหวัดสระแก้วโดยรวมเป็นพื้นที่ราบถึงที่ราบสูงและมีภูเขาสูงสลับซับซ้อน มีระดับความสูงจากน้ำทะเล ๗๔ เมตร โดยทางด้านทิศเหนือ มีทิวเขาบรรทัดซึ่งเป็นต้นกำเนิด ของแม่น้ำบางปะกง มีลักษณะเป็นป่าเขาที่ขรุขระ บริเวณอุทยานแห่งชาติปางสีดาเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร ทางด้านทิศใต้ มีลักษณะเป็นที่ราบเชิงเขา มีสภาพเป็นป่าโปร่ง ส่วนใหญ่ถูกบุกรุกแผ้วถางป่าเพื่อทำการเกษตร ทำให้เกิดสภาพป่าเสื่อมโทรม ตอนกลางมีลักษณะเป็นที่ราบ ได้แก่ อำเภอมวกน้ำเย็น อำเภอมวกสมบูรณ์ ซึ่งเป็นเขตติดต่อจังหวัดจันทบุรี ทางด้านทิศตะวันตก มีลักษณะเป็นที่ราบถึงที่ราบสูง และมีสภาพเป็นป่าโปร่ง ทำไร่ ทำนา และทางด้านทิศตะวันออก นับตั้งแต่อำเภอมวกสมบูรณ์ มีลักษณะเป็นสันปันน้ำและพื้นที่ลาดไปทางอำเภอเมืองสระแก้วและอำเภออรัญประเทศ เข้าเขตประเทศกัมพูชา

มีลำคลองสายสำคัญ ดังนี้

๑) คลองพระปรัง มีต้นกำเนิดจากเขาในอำเภอดอนจานนคร แล้วไหลไปรวมกับแม่น้ำหนุมาน ในเขตอำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี กลายเป็นแม่น้ำปราจีนบุรี ความยาว ๑๘๐ กิโลเมตร

๒) คลองพระสะทึง มีต้นกำเนิดจากเขาที่ลิ่งในอำเภอมะขาม และเขาตะกวดในอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ไหลไปลงแม่น้ำพระปรังที่บ้านปากกรวม ตรงแนวแบ่งเขตระหว่างอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว กับอำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี ความยาว ๑๖๔ กิโลเมตร

๓) คลองน้ำใส มีต้นกำเนิดจากเขาตาเลาะและเขาตาร็อกในอำเภอกลองหาด และภูเขา ในประเทศกัมพูชา ความยาว ๗๔ กิโลเมตร ใช้เป็นเส้นเขตแดนระหว่างไทยกับกัมพูชา

๔) คลองพรมโหด มีต้นกำเนิดจากเขาในตำบลช่องกุ่ม อำเภอดอนจานนคร ไหลไปลงคลองลิก อำเภอรัญประเทศ ที่หลักเขตแดนที่ ๕๐ ความยาว ๖๒ กิโลเมตร ถือเป็นแนวเขตอนุรักษ์ของไทยและกัมพูชา

๒.๔ ลักษณะภูมิอากาศ

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดเข้ามาปกคลุม โดยบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่มีคุณสมบัติเย็นและแห้งจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทย แต่เนื่องจากจังหวัดสระแก้วอยู่ในละติจูดที่ค่อนข้างห่างไกลจากศูนย์กลางของบริเวณความกดอากาศสูงและมีเทือกเขาทางตอนเหนือของจังหวัดขวางกั้นมวลอากาศเย็นที่แผ่ลงมา อากาศจึงไม่หนาวเย็นมากนัก

ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ฤดูนี้ลมฝ่ายใต้และลมตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุม อุณหภูมิเริ่มสูงขึ้นทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยเฉพาะเดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนจัดที่สุดในรอบปี

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นระยะที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเข้าสู่ประเทศไทย อากาศจะเริ่มชุ่มชื้นขึ้นและมีฝนตกชุกตั้งแต่เดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป โดยมีฝนตกหนาแน่นในช่วงเดือนสิงหาคมและกันยายน

๒.๕ ปริมาณน้ำฝน อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

๒.๕.๑ ปริมาณน้ำฝน จากข้อมูลในช่วงปี ๒๕๕๔ - ๒๕๖๗ พบว่าฝนปี ๒๕๕๖ มีปริมาณน้ำฝนสูงสุดในรอบ ๑๐ ปี โดยมีปริมาณน้ำฝนเท่ากับ ๑,๗๕๕.๙ มิลลิเมตร รองลงมา คือ ในปี ๒๕๖๕ มีปริมาณน้ำฝนเท่ากับ ๑,๗๒๑.๕ มิลลิเมตร ส่วนปีที่มีปริมาณน้ำฝนน้อยที่สุด คือ ปี ๒๕๕๘ มีปริมาณน้ำฝนเพียง ๙๘๒.๔๐ มิลลิเมตร รองลงมาคือปี ๒๕๕๙ มีปริมาณน้ำฝน ๙๘๕.๘ มิลลิเมตร

๒.๕.๒ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ ในช่วงปี ๒๕๕๔ - ๒๕๖๗ พบว่าในปี ๒๕๕๙ มีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ ๓๔.๙๓ องศาเซลเซียส ส่วนปี ๒๕๕๔ มีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำที่สุดเฉลี่ยเท่ากับ ๒๓.๓๙ องศาเซลเซียส สำหรับความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดเฉลี่ยเท่ากับ ๙๑.๖๑% ในปี ๒๕๖๒ ส่วนความชื้นสัมพัทธ์ต่ำที่สุดเท่ากับ ๕๔.๓๓% ในปี ๒๕๖๒ (ตารางที่ ๑)

ตารางที่ ๑ ข้อมูลอัตรานิยมวิทยาเป็นรายปีของจังหวัดสระแก้ว

ปี	ปริมาณฝน รวมตลอดปี (มม.)	ความชื้นสัมพัทธ์ (%)			อุณหภูมิ (°C)		
		เฉลี่ย	ต่ำสุด เฉลี่ย	สูงสุด เฉลี่ย	เฉลี่ย	ต่ำสุด เฉลี่ย	สูงสุด เฉลี่ย
๒๕๕๔	๑,๔๒๘.๕๐	๗๓.๖๖	๖๓.๒๗	๘๔.๑๐	๒๗.๗๗	๒๓.๓๙	๓๓.๒๖
๒๕๕๕	๑,๓๘๔.๕๐	๗๕.๔๓	๖๕.๖๙	๘๖.๓๗	๒๘.๗๓	๒๔.๗๓	๓๔.๒๙
๒๕๕๖	๑,๗๙๕.๙๐	๗๔.๘๓	๖๓.๑๑	๘๗.๗๖	๒๘.๒๐	๒๔.๑๙	๓๓.๘๒
๒๕๕๗	๑,๔๖๑.๕๐	๗๕.๔๐	๖๖.๓๓	๘๕.๓๒	๒๘.๓๓	๒๓.๙๘	๓๔.๑๖
๒๕๕๘	๙๘๒.๔๐	๗๓.๓๐	๖๓.๑๙	๘๖.๕๙	๒๘.๘๙	๒๔.๓๘	๓๔.๘๒
๒๕๕๙	๙๘๕.๘๐	๗๒.๘๕	๖๓.๑๗	๘๔.๖๔	๒๙.๑๒	๒๔.๖๖	๓๔.๙๓
๒๕๖๐	๑,๕๒๓.๘๐	๗๔.๘๘	๖๒.๒๙	๘๖.๗๘	๒๘.๓๘	๒๔.๒๑	๓๓.๗๗
๒๕๖๑	๑,๕๘๙.๐๕	๗๘.๐๖	๖๒.๕๗	๙๑.๔๙	๒๘.๐๒	๒๔.๐๔	๓๓.๕๕
๒๕๖๒	๑,๒๓๙.๘๕	๗๕.๒๕	๕๔.๓๓	๙๑.๖๑	๒๘.๖๕	๒๔.๒๙	๓๔.๕๖
๒๕๖๓	๑,๕๓๑.๒๐	๗๘.๗๖	๖๙.๓๗	๘๘.๙๙	๒๘.๐๓	๒๔.๐๒	๓๔.๘๙
๒๕๖๔	๑,๕๖๐.๑๕	๗๖.๕๐	๕๖.๓๓	๙๑.๔๐	๒๗.๘๙	๒๓.๘๑	๓๓.๕๗
๒๕๖๕	๑,๗๒๑.๕๐	๗๗.๖๑	๖๗.๑๓	๘๘.๓๒	๒๗.๗๖	๒๔.๖๑	๓๐.๐๖
๒๕๖๖	๑,๕๒๕.๒๐	๗๖.๖๑	๖๖.๙๓	๘๙.๑๑	๒๘.๒๓	๒๕.๔๘	๓๐.๓๖
๒๕๖๗	๑,๑๘๖.๕๐	๗๗.๑๒	๖๘.๐๙	๘๕.๒๖	๒๘.๖๔	๒๔.๕๗	๓๔.๕๔

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดสระแก้ว ; ๒๕๖๗

๒.๖ ด้านทรัพยากรธรรมชาติน้ำ

ต้มแม่ น้ำบางปะกง

ตั้งอยู่ทิศตะวันออกของประเทศไทย โดยมีพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตจังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว มีต้นกำเนิดจากทิวเขาเส้นกำแพงซึ่งอยู่ทางทิศเหนือและทิศตะวันออกเฉียงเหนือของพื้นที่ลุ่มน้ำ ตอนใต้มีเนินเขาและเทือกเขาติดต่อกันไม่ยวดยิ่ง นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ลุ่มและพื้นที่ราบระหว่างแม่น้ำและพื้นที่ราบด้านตะวันตกของลุ่มน้ำ แม่น้ำสายหลักได้แก่ แม่น้ำปราจีนบุรีซึ่งเป็นน้ำสาขาของแม่น้ำบางปะกง แม่น้ำปราจีนบุรีจะไหลไปบรรจบกับแม่น้ำนครนายกที่จังหวัดฉะเชิงเทรากลายเป็นแม่น้ำบางปะกง แล้วไหลลงอ่าวไทย มีพื้นที่รวมทั้งสิ้นประมาณ ๑๐,๔๘๑ ตารางกิโลเมตร แบ่งออกเป็น ๔ ลุ่มน้ำย่อย ได้แก่ แม่น้ำพระปรัง คลองพระสทิง แม่น้ำหนามาน และแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง

สภาพการเกิดอุทกภัยในลุ่มน้ำปรางจินบุรีแบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑) อุทกภัยที่เกิดในบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำตอนบนและลำน้ำสาขาต่าง ๆ เกิดจากการที่มีฝนตกหนักและน้ำป่าไหลหลากจากต้นน้ำลงมามากจนลำน้ำสายหลักไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน ประกอบกับมีสิ่งกีดขวางจากเส้นทางคมนาคมขวางทางน้ำ และมีอาคารระบายน้ำไม่เพียงพอ พื้นที่ที่เกิดน้ำท่วมเป็นประจำได้แก่ อำเภอเขาฉกรรจ์ อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว และอำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี

๒) อุทกภัยที่เกิดในพื้นที่ราบลุ่ม เกิดบริเวณที่เป็นพื้นที่ราบลุ่มและแม่น้ำสายหลักต้นน้ำขึ้นมีความสามารถระบายน้ำไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถระบายน้ำลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ พื้นที่ที่เกิดน้ำท่วมเป็นประจำได้แก่ อำเภอกบินทร์บุรี อำเภอบ้านสร้าง อำเภอศรีมโหสถ อำเภอศรีมหาโพธิ์ และอำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี

- กลุ่มน้ำย่อยคลองพระสทิง ปัญหาน้ำท่วมส่วนมากมีสาเหตุมาจากฝนตกหนักในพื้นที่ต้นน้ำในคลองพระสทิงและไหลรวมกัน ทำให้ระดับน้ำในคลองพระสทิงเพิ่มสูงขึ้น จนไหลมาท่วมพื้นที่ราบลุ่มสองข้างคลองทั้งพื้นที่การเกษตรและพื้นที่ชุมชนในเขต อำเภอวังสมบูรณ์ อำเภอวังน้ำเย็น อำเภอเขาฉกรรจ์ และอำเภอเมืองสระแก้ว ซึ่งโครงการชลประทานสระแก้วได้ศึกษาวางแผนและจัดทำแผนป้องกันอุทกภัยทั้งระยะสั้นและระยะยาวที่เหมาะสม คือ โครงการแก้มลิง จำนวน ๗ แห่งและโครงการฝายยางบ้านลานไผ่โครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองพระสทิงที่บ้านทุ่งกบินทร์ ตำบลวังใหม่ อำเภอวังสมบูรณ์โครงการปรับปรุงประตูระบายน้ำในลำน้ำสาขาของพระสทิง จำนวน ๔ แห่ง เป็นต้น

- กลุ่มน้ำย่อยแม่น้ำพระปรง กรมชลประทานได้สนองพระราชดำริโดยก่อสร้างอ่างเก็บน้ำพระปรง ซึ่งเป็นอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง ความจุอ่างเก็บน้ำ ๙๗.๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ไว้ที่ต้นน้ำครอบคลุมพื้นที่ราบเชิงเขาในเขตจังหวัดสระแก้ว ทำให้สามารถบริหารจัดการน้ำโดยการดำเนินการพร่องน้ำเพื่อรองรับปริมาณน้ำที่จะเกิดขึ้นในช่วงฤดูฝนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลุ่มน้ำโดนเลสาบ

ลุ่มน้ำโดนเลสาบเป็นลุ่มน้ำขนาดเล็กที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของประเทศไทย มีพื้นที่ลุ่มน้ำรวมประมาณ ๔,๑๕๐ ตารางกิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตจังหวัดสระแก้ว และจันทบุรี ลุ่มน้ำโดนเลสาบ มีสภาพพื้นที่ตอนบนเป็นแนวเทือกเขาบรรทัดซึ่งกั้นเขตพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์และปราจีนบุรี เป็นต้นกำเนิดของลำน้ำต่าง ๆ หลายสาย พื้นที่ในเขตอำเภอตาพระยาส่วนใหญ่เป็นภูเขา และมีที่ราบริมลำน้ำ สำหรับพื้นที่ตอนกลางลุ่มน้ำซึ่งอยู่ในเขตอำเภออรัญประเทศและอำเภอวัฒนานคร เป็นที่ราบสูงและมีภูเขาซึ่ง เป็นต้นกำเนิดของคลองน้ำใส พื้นที่ทางตอนใต้ในเขตอำเภอโป่งน้ำร้อนมีสภาพเป็นภูเขาสูง มีเทือกเขาสอยดาว เป็นต้นกำเนิดของคลองพระพุทธรังษีและคลองโป่งน้ำร้อน เนื่องจากสภาพพื้นที่มีความลาดเทจากทิศตะวันตกไปสู่ ทิศตะวันออก ลำน้ำสายต่างๆ จึงไหลออกไปทางประเทศกัมพูชาและลงทะเลสาบเขมร แบ่งเป็น ๓ กลุ่มน้ำย่อย ได้แก่ โดนเลสาบตอนบน (ลุ่มน้ำสาขา) ห้วยพรหมโหด โดนเลสาบตอนล่าง สภาพการเกิดอุทกภัยในลุ่มน้ำโดนเลสาบแบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑) อุทกภัยที่เกิดในบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำตอนบนและลำน้ำสาขาต่างๆ เกิดจากการที่มีฝนตกหนักและน้ำป่าไหลหลากจากต้นน้ำลงมาจนลำน้ำสายหลักไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน ประกอบกับมีสิ่งกีดขวางจากเส้นทางคมนาคมขวางทางน้ำ และมีอาคารระบายน้ำไม่เพียงพอ พื้นที่ที่เกิดน้ำท่วมเป็นประจำได้แก่ อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว

๒) อุทกภัยที่เกิดในพื้นที่ราบลุ่ม เกิดบริเวณที่เป็นพื้นที่ราบลุ่มและแม่น้ำสายหลักต้นเขิน มีความสามารถระบายน้ำไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถระบายน้ำลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ พื้นที่ที่เกิดน้ำท่วมเป็นประจำได้แก่ อำเภอตาพระยา อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

ที่มา แผนป้องกันและบรรเทาภัยอันเกิดจากน้ำ (ฤดูฝน) พ.ศ. ๒๕๖๘ กรมชลประทาน

๒.๗ แหล่งน้ำชลประทาน

ตารางที่ ๒ ข้อมูลโครงการชลประทานขนาดกลาง จังหวัดสระแก้ว

ที่	โครงการ	ตำบล	อำเภอ	ความจุ (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ ชลประทาน(ไร่)	พื้นที่รับน้ำ อำเภอ	ปีก่อสร้าง	
							เริ่ม	เสร็จ
๑	พระปรง	ช่องกุ่ม	วัฒนานคร	๙๗.๐๐๐	๑๑,๓๑๙	วัฒนานคร	๒๕๓๔	๒๕๔๔
๒	คลองพระสทิง	วังใหม่	วังสมบูรณ์	๖๕.๐๐๐	๔๐,๖๔๐	วังสมบูรณ์	๒๕๕๖	๒๕๖๐
๓	ห้วยยาง	ทัพราช	ตาพระยา	๖๐.๐๐๐	๔๐,๐๐๐	ตาพระยา	๒๕๒๙	๒๕๓๗
๔	ห้วยตะเคียน	โคกหลาน	ตาพระยา	๑๐.๐๐๐	๕,๐๐๐	ตาพระยา	๒๕๒๔	๒๕๒๖
๕	ท่ากะบาก	ท่าแยก	เมือง	๗.๓๐๐	๔,๐๐๐	เมืองสระแก้ว	๒๕๒๒	๒๕๒๔
๖	คลองสามสิบ	เขาสามสิบ	เขาฉกรรจ์	๕.๗๗๕	๒,๖๘๐	เมืองสระแก้ว	๒๕๒๗	๒๕๒๙
๗	คลองเกลือ	หนองหมากฝ้าย	วัฒนานคร	๕.๕๐๐	๓,๐๐๐	วัฒนานคร	๒๕๓๐	๒๕๓๒
๘	ห้วยชัน	ช่องกุ่ม	วัฒนานคร	๔.๐๐๐	๔,๐๐๐	วัฒนานคร	๒๕๒๑	๒๕๒๔
๙	เขารัง	ผ่านศึก	อรัญประเทศ	๓.๗๒๐	๒,๕๐๐	วัฒนานคร	๒๕๒๙	๒๕๓๒
๑๐	ช่องกล่ำล่าง	หนองหมากฝ้าย	วัฒนานคร	๒.๒๐๐	๑,๐๐๐	เมืองสระแก้ว	๒๕๒๔	๒๕๒๗
๑๑	แซร์อ	แซร์อ	วัฒนานคร	๒.๐๙๐	๒,๗๐๐	วัฒนานคร	๒๕๕๖	๒๕๖๖
๑๒	คลองส้มป่อย	ทัพไทย	ตาพระยา	๑.๘๐๐	๒,๐๐๐	ตาพระยา	๒๕๒๒	๒๕๒๓
๑๓	คลองตาด้วง	ทัพไทย	ตาพระยา	๑.๘๐๐	N/A	ตาพระยา	๒๕๔๑	๒๕๔๒
๑๔	เขาดิน	คลองหาด	คลองหาด	๑.๔๒๐	๑,๒๐๐	คลองหาด	๒๕๓๒	๒๕๓๓
๑๕	ช่องกล่ำบน	หนองตะเคียนบอน	วัฒนานคร	๐.๒๗๕	N/A	วัฒนานคร	๒๕๒๔	๒๕๒๖
๑๖	คลองพันไปี	โคกปี่ฆ้อง	เมือง	๐.๒๗	๒,๘๐๐	เมือง	๒๕๓๐	๒๕๓๒
๑๗	คลองทราย	หนองตะเคียนบอน	วัฒนานคร	๐.๑๗๖	๕๐๐	วัฒนานคร	๒๕๒๑	๒๕๒๒
รวม				๒๖๘.๓๒๖	๑๒๐,๓๔๓			

ที่มา : โครงการชลประทานสระแก้ว ; ๒๕๖๗

๒.๘ การจัดสรรน้ำและเพาะปลูกพืชฤดูฝน ในเขตชลประทาน พ.ศ. ๒๕๖๘

ข้อมูลจากแผนการจัดสรรน้ำและเพาะปลูกพืชฤดูฝน ในเขตชลประทาน พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้ระบุว่า จังหวัดสระแก้ว มีพื้นที่ชลประทาน จำนวน ๗๔,๔๐๓ ไร่ มีปริมาณความต้องการน้ำ ดังนี้

ตารางที่ ๓ ตารางปริมาณความต้องการน้ำ

วัตถุประสงค์การใช้น้ำ	ปริมาณความต้องการน้ำ (ล้านลูกบาศก์เมตร)
สำหรับการเกษตร	๓๖.๖๖
สำหรับอุปโภค-บริโภค	๓.๓๙
สำหรับอุตสาหกรรม	๐.๐๐
ระบบนิเวศ	๓๑.๖๒
อื่น ๆ	๙๖.๓๙
รวม	๑๖๘.๐๖

ตารางที่ ๔ ตารางคาดการณ์พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)

ประเภทการทำเกษตร	พื้นที่ในการเพาะปลูก (ไร่)
ข้าวนาปี	๕๐,๔๔๖
พืชไร่	๓,๗๘๕
พืชผัก	๒๙๒
อ้อย	๑,๐๓๕
ไม้ผล	๑,๒๕๑
ไม้ยืนต้น	๓,๖๖๐
บ่อปลา	๕๔๔
บ่อกึ่ง	๑๐
อื่น ๆ	๗๓๕
รวมพื้นที่	๖๑,๗๕๘

๒.๙ สถิติการเกิดสถานการณ์อุทกภัย

สถานการณ์อุทกภัย (Flood) จังหวัดสระแก้ว ที่เกิดขึ้นและสร้างความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในรอบ ๙ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.๒๕๕๖ – ๒๕๖๗) มีดังนี้อุทกภัยเป็นภัยธรรมชาติที่เกิดจากน้ำในสภาพของน้ำท่วม น้ำท่วมฉับพลัน หรือน้ำไหลเอ่อจากแหล่งน้ำธรรมชาติเข้าท่วมพื้นที่ซึ่งปกติไม่ได้อยู่ใต้ระดับน้ำ หรือเกิดจากการระบายน้ำไม่ทันในพื้นที่ลุ่มต่ำจังหวัดสระแก้วที่เป็นพื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ที่มีความลาดเอียง ประกอบด้วยลุ่มน้ำสำคัญ ๒ ลุ่มน้ำ ได้แก่ ๑) ลุ่มแม่น้ำบางปะกง (ลุ่มน้ำย่อยคลองพระสทิง) ในช่วงฤดูน้ำหลาก ทำให้คลองธรรมชาติรองรับน้ำไม่ไหว ส่งผลให้น้ำท่วมขังในพื้นที่ลุ่มต่ำ เป็นเวลา ๓ – ๕ วัน ๒) ลุ่มน้ำโตนเลสาป มีปัญหาอุทกภัยในช่วงฤดูน้ำหลากเช่นเดียวกับลุ่มน้ำย่อยคลองพระสทิง โดยในเขตลุ่มน้ำพรมโหด อำเภออรัญประเทศ พบการเกิดน้ำท่วมขึ้นครั้งแรก ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ เป็นต้นมา

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการเกิดอุทกภัยเกิดที่ผ่านมา (พ.ศ.๒๕๕๗ – ๒๕๖๗)

ปี	สาเหตุการเกิดภัย	พื้นที่ประสบภัย			ราษฎรประสบภัย		เสียชีวิต	มูลค่าความเสียหาย
		อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ครัวเรือน	คน		
๒๕๕๗	อิทธิพลความกดอากาศสูงจากจีน	๓	๖	๒๘	๓,๐๐๑	๒๕,๐๐๗	-	๓๑๕,๙๒๐
๒๕๕๘	อิทธิพลจากบริเวณความกดอากาศสูง	๖	๒๐	๒๑๒	๑๙,๕๔๓	๗๘,๑๐๕	-	๓๙,๐๕๒,๕๐๔
๒๕๕๙	-						-	
๒๕๖๐	อิทธิพลจากร่องมรสุมพาดผ่าน	๒	๘	๘๑	๑๘๐	๕๔๐	-	๑,๕๕๖,๓๐๐
๒๕๖๑	อิทธิพลจากร่องมรสุมพาดผ่าน	๒	๗	๔๐	๒๐๐	๕๒๐	-	๑,๖๕๐,๒๐๐
๒๕๖๒	อิทธิพลจากร่องมรสุมพาดผ่าน	๘	๔๒	๓๓๘	๑๖,๑๕๘	๓๗,๖๒๗	-	๑๘,๙๖๘,๖๒๘
๒๕๖๓	อิทธิพลจากร่องมรสุมพาดผ่าน	๙	๕๕	๕๓๒	๑๕,๑๙๒	๔๔,๖๑๓	-	๑๒๔,๑๓๕,๙๒๒
๒๕๖๔	พายุโซนร้อน “โกนเซิน”	๗	๔๕	๓๔๘ (๑๙ ชุมชนทม.)	๔,๙๙๕	๑๔,๙๘๕	-	๑๔๙,๘๕๐,๐๐๐
๒๕๖๕	พายุโซนร้อน “โนรู”	๙	๒๘	๒๐๙	-	๑,๕๗๖	-	๒๐๒,๗๐๗,๖๘๓
๒๕๖๖	อิทธิพลจากร่องมรสุมพาดผ่าน	๓	๑๓	๑๐๑	๑,๕๔๓	๔,๖๒๙	-	๑,๐๘๐,๑๐๐
๒๕๖๗	อิทธิพลจากร่องมรสุมพาดผ่าน	๒	๒	๙	๑๘๐	๕๔๐	-	๑๒๓,๐๐๐

ข้อมูลพื้นที่ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรของจังหวัดสระแก้ว

ในปี ๒๕๖๕ เกิดอุทกภัยจากร่องมรสุมและมรสุมตะวันตกเฉียงใต้กำลังแรง ช่วงวันที่ ๑ – ๒๐ กันยายน ๒๕๖๕ และ พายุโนรู ในช่วงวันที่ ๒๖ – ๒๙ กันยายน ๒๕๖๕ ในพื้นที่ ๗ อำเภอ คือ อำเภอเมืองสระแก้ว อำเภอเขาฉกรรจ์ อำเภอวังน้ำเย็น อำเภอลองหาด อำเภออรัญประเทศ อำเภอตาพระยา และอำเภอโคกสูง โดยสร้างความเสียหายแก่เกษตรกร จำนวน ๑,๙๔๙ ราย วงเงินช่วยเหลือ ๓๐,๘๙๒,๖๐๔.๔๖ บาท เป็นพื้นที่ ๘๓,๒๓๙.๖๒๕ ไร่ ดังนี้

นาข้าว	เสียหาย ๗๐๖.๕๐ ไร่
พืชไร่/พืชผัก	เสียหาย ๘๒,๐๑๔ ไร่
ไม้ผล/ไม้ยืนต้น	เสียหาย ๕๔ ไร่
บ่อเลี้ยงปลา	เสียหาย ๔๖๕.๑๒๕ ไร่

ในปี ๒๕๖๖ เกิดอุทกภัยจากร่องมรสุมพาดผ่าน ช่วงวันที่ ๑ ตุลาคม – ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ในพื้นที่ ๓ อำเภอ คือ อำเภอลองหาด อำเภออรัญประเทศ อำเภอโคกสูง โดยสร้างความเสียหายแก่เกษตร จำนวน ๑,๙๔๙ ราย วงเงินช่วยเหลือ ๓๐,๘๙๒,๖๐๔.๔๖ บาท เป็นพื้นที่ ๑๖,๐๗๘.๐๓ ไร่ ดังนี้

นาข้าว	เสียหาย ๑,๙๘๗	ไร่
พืชไร่/พืชผัก	เสียหาย ๑๓,๙๖๑	ไร่
ไม้ผล/ไม้ยืนต้น	เสียหาย ๓๔	ไร่
บ่อเลี้ยงปลา	เสียหาย ๙๖.๐๓	ไร่

๒.๑๐ พื้นที่ที่มีความเสี่ยงจากอุทกภัย

จังหวัดสระแก้วมีพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยจากแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสระแก้ว แบ่งตามระดับความเสี่ยง พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐ ดังนี้ (แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสระแก้ว)

๑. ระดับความเสียหายสูง ได้แก่ อำเภอเมืองสระแก้ว อำเภอโคกสูง อำเภออรัญประเทศ อำเภอเขาฉกรรจ์ อำเภอวังน้ำเย็น

๒. ระดับความเสียหายปานกลาง ได้แก่ อำเภอวัฒนานคร อำเภอตาพระยา

๓. ระดับความเสียหายต่ำ ได้แก่ อำเภอลองหาด อำเภอวังสมบูรณ์

โดยสาเหตุที่ทำให้เกิดอุทกภัยเนื่องจากจังหวัดสระแก้วเป็นพื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ที่มีความลาดเอียง มีลำน้ำสำคัญ ๒ ลำน้ำ คือ คลองพระสึง คลองพระปรัง และลำคลองตามธรรมชาติ บ้านเรือนประชาชนปลูกอาศัยตลอดแนวลำน้ำและทำการเกษตรปลูกข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ในฤดูฝนจะเกิดน้ำท่วม น้ำท่วมฉับพลัน หรือน้ำไหลเอ่อล้นเข้าท่วมพื้นที่ หรือเกิดจากการสะสมน้ำบนพื้นที่ที่ระบายออกไม่ทัน ซึ่งโครงการชลประทานสระแก้วได้มีการจัดทำพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยระดับหมู่บ้าน ๑๖ หมู่ ดังนี้ (โครงการชลประทานสระแก้ว)

จุดที่ ๑ บ้านไทรทอง ต.พระเพลิง อ.เขาฉกรรจ์	จุดที่ ๙ บ้านหนองเอียน ต.ท่าข้าม อ.อรัญประเทศ
จุดที่ ๒ บ้านภูเงิน ต.พระเพลิง อ.เขาฉกรรจ์	จุดที่ ๑๐ บ้านโคกสะแบง ต.ท่าข้าม อ.อรัญประเทศ
จุดที่ ๓ บ้านลานไผ่ ต.พระเพลิง อ.เขาฉกรรจ์	จุดที่ ๑๑ บ้านคลองหินปูน ต.คลองหินปูน อ. วังน้ำเย็น
จุดที่ ๔ บ้านหนองกะทุม ต.หนองหว้า อ.เขาฉกรรจ์	จุดที่ ๑๒ บ้านคลองไทร ต.ศาลาลำดวน อ.เมืองสระแก้ว
จุดที่ ๕ บ้านทุ่งพระ ต.ท่าเกษม อ.เมืองสระแก้ว	จุดที่ ๑๓ บ้านเหล่าอ้อย ต.โคกปี่ฆ้อง อ.เมืองสระแก้ว
จุดที่ ๖ บ้านหนองปรือ ต.สระแก้ว อ.เมืองสระแก้ว	จุดที่ ๑๔ บ้านโรงเลื่อย ต.บ้านแก้ง อ.เมืองสระแก้ว
จุดที่ ๗ บ้านใหม่ถาวร ต.สระแก้ว อ.เมืองสระแก้ว	จุดที่ ๑๕ บ้านน้ำล้อม ต.ท่าแยก อ.เมืองสระแก้ว
จุดที่ ๘ บ้านท่าแยก ต.หนองบอน อ.เมืองสระแก้ว	จุดที่ ๑๖ บ้านฝากห้วย ต.เทศบาลอรัญประเทศ อ.อรัญประเทศ

ตารางที่ ๕ พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมขังในพื้นที่ทำการเกษตร ปี ๒๕๖๘ (สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	ระดับความเสี่ยงของการเกิดน้ำท่วมขัง		พื้นที่ทั้งหมด
			มาก	ปานกลาง	
จ.สระแก้ว	อ.เมืองสระแก้ว	ต.โคกปี่ฆ้อง	๑๕๑	๖๗๓	๘๒๔
		ต.ท่าแยก	-	๓๔	๓๔
		ต.บ้านแก้ง	๒๔๔	๗๐๘	๙๕๒
		ต.ศาลาลำดวน	๒๑๔	๓๗๙	๕๙๓
		ต.สระแก้ว	-	๒๖๙	๒๖๙
		ต.สระขวัญ	๕	๙๔	๙๙
		ต.หนองบอน	-	๑๑๘	๑๑๘
	อ.เมืองสระแก้ว ผลรวม		๖๑๔	๒,๒๗๕	๒,๘๘๙
จ.สระแก้ว ผลรวม			๖๑๔	๒,๒๗๕	๒,๘๘๙

๒.๑๑ กระบวนการแจ้งเตือนสถานการณ์ภัยพิบัติ

การแจ้งเตือนภัย ให้ติดตามสภาวะอากาศ ปริมาณฝน เพื่อนำข้อมูลแจ้งเตือนภัย และการประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้แก่สาธารณชน อย่างทั่วถึง ผ่านสื่อทุกช่องทาง

ก. ระดับการแจ้งเตือนภัย (๕ ระดับ ตามแผน ปภ.ชาติ พ.ศ.๒๕๖๔-๒๕๗๐)

(๑) ระดับของระบบการเตือนภัย มีความหมายของสีในการเตือนภัย ดังนี้

สีแดง หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะอันตรายสูงสุดให้อาศัยอยู่แต่ในสถานที่ปลอดภัย และปฏิบัติตามข้อสั่งการ

สีส้ม หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะเสี่ยงอันตรายสูง เจ้าหน้าที่กำลังควบคุมสถานการณ์ ให้อพยพไปยังสถานที่ปลอดภัย และปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด

สีเหลือง หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะเสี่ยงอันตราย มีแนวโน้มที่สถานการณ์จะรุนแรงมากขึ้น ให้จัดเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์และปฏิบัติตามคำแนะนำ

สีน้ำเงิน หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะเฝ้าระวัง ให้ติดตามข้อมูลข่าวสารอย่างใกล้ชิด ทุก ๒๔ ชั่วโมง

สีเขียว หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะปกติ ให้ติดตามข้อมูลข่าวสารเป็นประจำ

(๒) ระดับการแจ้งเตือนภัย

๑) การแจ้งเตือนภัยระดับจังหวัด เป็นการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า ผ่านระบบเครือข่ายและระบบสื่อสารและสื่อประชาสัมพันธ์ทางราชการและเอกชน เช่น วิทยุกระจายเสียง วิทยุสื่อสาร โทรสาร ประชาสัมพันธ์จังหวัด

๒) การแจ้งเตือนภัยระดับอำเภอ เป็นการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า ผ่านระบบเครือข่ายและระบบสื่อสารและสื่อประชาสัมพันธ์ทางราชการและเอกชน เช่น วิทยุชุมชน วิทยุสื่อสาร โทรสาร ผ่านหน่วยงาน

๓) การแจ้งเตือนภัยระดับตำบล/หมู่บ้าน เป็นการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าให้อาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและเครือข่ายเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยในระดับตำบล/หมู่บ้านโดยใช้ระบบสื่อสาร และสื่อประชาสัมพันธ์ในการแจ้งเตือนภัย เช่น เสียงตามสาย วิทยุ หอกระจายข่าว ไซเรนเตือนภัยแบบมือหมุน โทรโข่ง นกหวีด หรือสัญญาณเสียงที่กำหนดใช้เป็นสัญญาณเตือนภัยประจำหมู่บ้านหรือตำบล

ข. กระบวนการแจ้งเตือนภัย (๔ กระบวนการ ตามแผน ปภ.ชาติ พ.ศ.๒๕๖๔-๒๕๗๐)

(๑) การเฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์

ติดตามข้อมูลความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ที่อาจส่งผลให้เกิดสาธารณภัยรวมทั้งทำหน้าที่เฝ้าระวัง และติดตามข่าวสารสถานการณ์จากกรมอุตุนิยมวิทยา โดยเฝ้าระวังติดตามสถานการณ์ ทุก ๒๔ ชั่วโมง

(๒) การแจ้งเตือนล่วงหน้า

- แจ้งข่าวเตือนภัยล่วงหน้าผ่านหน่วยงาน ไปยังอำเภอ/ เทศบาล/ องค์การบริหารส่วนตำบล ให้เฝ้าระวังและเตรียมพร้อมรับสถานการณ์

- ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยล่วงหน้าแก่ประชาชนโดยตรงผ่านข่ายการสื่อสารของทางราชการ สื่อมวลชน วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว ฯลฯ

(๓) การแจ้งเตือนภัย

- แจ้งแนวทางปฏิบัติให้กับส่วนราชการ หน่วยงาน กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในแต่ละระดับ และประชาชน ในพื้นที่เสี่ยงภัย เพื่อให้เตรียมความพร้อมรับมือกับสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้นโดยให้มีการแจ้งเตือนภัยไม่ต่ำกว่า ๗๒ ชั่วโมง ก่อนเกิดภัย

(๔) การรับมือและการอพยพ

- กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในแต่ละระดับ พิจารณากำหนดแนวทางขั้นตอนการปฏิบัติ รวมถึงการอพยพในกรณีจำเป็น โดยให้รายงานให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดทราบทันที

บทที่ ๓

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรจังหวัดสระแก้ว ในช่วงฤดูฝน (พ.ค. - ต.ค. ๒๕๖๘)

๓.๑ แผนการป้องกันและเตรียมความพร้อม

๓.๑.๑ การเตรียมความพร้อมของศูนย์ติดตามและแก้ไขภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด

๑. จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรระดับจังหวัด และพิจารณาทบทวนแผนเพื่อเตรียมความพร้อมการประสานงานบูรณาการกับหน่วยงานร่วมกันเมื่อเกิดภัยพิบัติ

๒. จัดทำฐานข้อมูลหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกรณีเกิดภัยพิบัติพร้อมหมายเลขติดต่อ

๓.๑.๒ เฝ้าระวังติดตามสถานการณ์น้ำ

๑. การเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์น้ำอย่างใกล้ชิด ในการเตรียมความพร้อมรับมืออุทกภัย

๒. ติดตามสถานการณ์น้ำตลอดเวลในช่วงฤดูฝน เพื่อประเมินความเสี่ยงล่วงหน้าอย่างแม่นยำ และแจ้งศูนย์ติดตามและแก้ไขภัยพิบัติด้านการเกษตรทราบกรณีมีความเสี่ยงสูง

๓. เพื่อรวบรวมข้อมูลระดับน้ำฝน น้ำในอ่างเก็บน้ำ คลองชลประทาน และพื้นที่ลุ่มต่ำที่มีความเสี่ยงพร้อมจัดทำแผนผันน้ำหรือเร่งระบายน้ำในช่วงก่อนเกิดภัย

๔. เตรียมเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ที่สามารถลงพื้นที่ตรวจสอบจุดเสี่ยงต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อยืนยันสถานการณ์จริงและรายงานต่อส่วนกลางทันทีเมื่อมีเหตุเปลี่ยนแปลงที่อาจกระทบต่อชุมชนเกษตรกร

๓.๑.๓ การเตรียมความพร้อมของอุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือ

๑. จัดทำ/ตรวจสอบบัญชีข้อมูลจำนวนของอุปกรณ์ เครื่องมือ หน่วยงานในพื้นที่ ให้เป็นปัจจุบันพร้อมผู้รับผิดชอบ

๒. ตรวจสอบ บำรุงรักษา และเตรียมความพร้อมของอุปกรณ์สำคัญที่ใช้ในการรับมืออุทกภัยอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเครื่องสูบน้ำ เครื่องผลักดันน้ำ เรือท้องแบน รถบรรทุกน้ำ รถเคลื่อนย้ายสัตว์ และเครื่องมือฉุกเฉินอื่น ๆ ที่มีอยู่ในคลังของหน่วยงานในพื้นที่ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้

๓. จัดเตรียมเจ้าหน้าที่ที่สามารถแก้ไขปัญหาได้ทันทีหากเกิดขัดข้องหรือการกระจายอุปกรณ์ไปยังจุดเสี่ยงน้ำท่วมเพื่อจะช่วยเหลือลดเวลาในการตอบสนอง

๓.๑.๔ การจัดเตรียมสถานที่ในการอพยพสัตว์/อุปกรณ์การเกษตร

๑. จัดเตรียมสถานที่อพยพสัตว์ถือเป็นภารกิจสำคัญ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีการเลี้ยงสัตว์จำนวนมาก เช่น โค กระบือ สุกร และสัตว์ปีก ศูนย์อพยพสัตว์ควรเป็นพื้นที่สูง น้ำไม่ท่วมถึง มีทางเข้าออกสะดวก และสามารถรองรับสัตว์ได้ตามจำนวนที่ประเมินไว้ล่วงหน้า

๒. วางแผนต้องคำนึงถึงสุขภาพ ลดความเสี่ยงต่อการระบาดของโรคในสัตว์ที่อยู่รวมกันอย่างหนาแน่น และมีคลังเวชภัณฑ์พื้นฐาน เช่น วัคซีน ยา และอุปกรณ์สัตวแพทย์

๓. จัดเตรียมแผนการเคลื่อนย้ายสัตว์และมีช่องทางสื่อสารระหว่างเกษตรกรกับเจ้าหน้าที่รัฐอย่างชัดเจน

๓.๑.๕ การประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนภัยแก่เกษตรกรในพื้นที่

๑. การประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าให้เข้าถึงกลุ่มเกษตรกรทุกกลุ่มได้อย่างทั่วถึง พร้อมทั้งจัดทำแผ่นพับหรืออินโฟกราฟิกเกี่ยวกับวิธีป้องกันทรัพย์สิน การอพยพสัตว์ และแนวทางปฏิบัติตัวในภาวะวิกฤต เพื่อเสริมสร้างการรับรู้และความพร้อมรับมือภัยพิบัติอย่างมีประสิทธิภาพเมื่อเกิดสถานการณ์ภัยพิบัติ

๒. จัดเตรียมเจ้าหน้าที่ที่ประจำพื้นที่รับหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์พื้นที่ที่รับผิดชอบถึงสถานการณ์ภัยพิบัติและแนวทางการปฏิบัติตนของเกษตรกร กรณีเกิดภัยพิบัติ

๓.๒ แผนการเผชิญเหตุและการหยุดยั้งความเสียหาย

๓.๒.๑ การบริหารจัดการน้ำและพื้นที่ลุ่มต่ำ

๑) ใช้พื้นที่ลุ่มต่ำเป็นพื้นที่รับน้ำหลาก ช่วยลดความเสี่ยงน้ำล้นตลิ่งในพื้นที่ชุมชนหรือเกษตรกรรมที่อยู่ท้ายลำน้ำ โดยต้องมีการสร้างความเข้าใจและยินยอมในการใช้พื้นที่จากคนในพื้นที่

๒) ใช้อาคารชลประทานและระบบชลประทานที่มีอยู่ บริหารจัดการน้ำเข้า-ออกอย่างเป็นระบบ พร้อมจัดเจ้าหน้าที่ควบคุมการเปิด-ปิดระบบอย่างต่อเนื่อง

๓) ติดตั้งเครื่องจักร เครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์ เช่น เครื่องสูบน้ำ เครื่องผลักดันน้ำ เพื่อเร่งการระบายน้ำออกจากพื้นที่ประสบภัย

๔) เสริมประสิทธิภาพของอาคารชลประทาน โดยเฉพาะในจุดที่พบว่ายังไม่สามารถรองรับปริมาณน้ำหลากได้อย่างเพียงพอ พร้อมปรับปรุงและเสริมกำลังโครงสร้างให้มีความมั่นคงมากขึ้น

๕) เร่งซ่อมแซมเครื่องจักร/อาคารที่ชำรุด ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานชั่วคราว เพื่อไม่ให้เป็นจุดอ่อนที่เสี่ยงต่อการพังทลายซ้ำ เช่น การอุดรอยรั่ว เสริมคันดินด้วยกระสอบทราย หรือซ่อมระบบเปิด-ปิดประตูระบายน้ำชั่วคราว

๖) เสริมกำลังและเครื่องจักรเร่งระบายน้ำออกจากพื้นที่ลุ่มต่ำและพื้นที่การเกษตรสำคัญ เพื่อจำกัดความเสียหายให้ต่ำที่สุด

๓.๒.๒ การบริหารจัดการทางการเกษตร

๑) การเสริมคันกันน้ำ / คันคลองส่งน้ำ หรือคลองระบายน้ำ รวมถึงการปิดท่อดูดด้วยทำนบชั่วคราว เช่น กระสอบทรายหรือทำนบชั่วคราว เป็นวิธีการที่ต้นทุนต่ำแต่มีประสิทธิภาพสูง หากดำเนินการทันการณ์เพื่อป้องกันน้ำย้อนหรือไหลเข้าพื้นที่เกษตร

๒) สนับสนุนเสบียงสัตว์ เวชภัณฑ์ และอุปกรณ์ช่วยเหลือสัตว์เพื่อลดอัตราการตายและความสูญเสียทางเศรษฐกิจ

๓) อพยพ/เคลื่อนย้ายปศุสัตว์ สัตว์น้ำ และผลผลิตทางการเกษตร ออกจากพื้นที่เสี่ยงไปยังจุดพักพิงหรือพื้นที่ปลอดภัยเพื่อลดความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น

๔) ตรวจ วินิจฉัย ควบคุมโรคระบาดสัตว์และควบคุมโรคเพื่อไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดที่อาจเกิดการระบาดในช่วงน้ำท่วม ทั้งนี้ต้องดำเนินการตามมาตรการควบคุมของกรมปศุสัตว์ เช่น โรคปากและเท้าเปื่อย หรือไข้หวัดนก โดยเน้นการคัดแยกสัตว์ป่วย การให้วัคซีนเร่งด่วน และการจำกัดการเคลื่อนย้ายสัตว์ในพื้นที่เสี่ยง

๕) สนับสนุนเวชภัณฑ์ เพื่อแจกจ่ายให้แก่เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบโดยเร็ว ช่วยลดความเสี่ยงในการล้มตายของสัตว์น้ำและสัตว์บกอย่างมากเช่น โรคในสัตว์น้ำหรือสัตว์เลี้ยง

๖) บำบัดน้ำเสียและลดกลิ่นเหม็นในพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพโดยใช้สารชีวภาพ เช่น น้ำหมักชีวภาพ พด.๖ เข้ามาช่วยเร่งการย่อยสลายอินทรีย์สารและฟื้นฟูสภาพดิน-น้ำ ซึ่งเป็นทางเลือกที่ทั้งประหยัดและยั่งยืน

๗) จัดตั้งหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่ประสบภัย เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรแบบบูรณาการ และให้ข้อมูลที่ถูกต้อง รวดเร็ว และทันเวลา

๓.๓ แผนการฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม

๓.๓.๑ การสำรวจและประเมินความเสียหายทางเศรษฐกิจการเกษตรทั้งระบบ

- ๑) สำรวจพื้นที่เกษตรที่ได้รับผลกระทบภายหลังระดับน้ำลดลง เพื่อประเมินขอบเขตความเสียหาย
- ๒) สำรวจความเสียหายและการซ่อมสร้างระบบโครงสร้างชลประทานที่ส่งผลกระทบรุนแรงต่อการทำเกษตรในสภาวะปกติให้สามารถใช้งานได้ปกติโดยเร็ว

๓) ประเมินศักยภาพการของปริมาณน้ำต้นทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในฤดูกาลแล้ง รวมทั้งเตรียมการสนับสนุน เครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่และรถยนต์บรรทุกน้ำ

๔) ประเมินความเสียหายที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรเพื่อเตรียมฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิมหลังการเกิดภัยพิบัติ

๓.๓.๒ การช่วยเหลือตามระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุมทุกพื้นที่

๑) ตรวจสอบ/ติดตาม ข้อมูลของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ เพื่อให้การช่วยเหลือตามระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเยียวยา

๒) ช่วยเหลือด้านปัจจัยการผลิตเพื่อฟู พร้อมแนวทางการป้องกัน รักษา โรคระบาดที่เกิดจากน้ำ

๓.๓.๓ การฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย

วิเคราะห์ความเสียหาย (Damage) และความสูญเสีย (Losses) ที่เกิดจากภัย เพื่อจัดลำดับความสำคัญในพื้นที่แผนในระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว สร้างความเชื่อมั่นในระยะยาวพร้อมรายงานความคืบหน้าการฟื้นฟูอย่างสม่ำเสมอ

๓.๔. การติดตามและรายงาน

การติดตามและรายงานผลการดำเนินงานของศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดสระแก้ว กำหนดแนวทางการติดตามและรายงานผลการปฏิบัติงาน และความก้าวหน้าในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๓.๔.๑ ก่อนเกิดภัย

- ๑) ติดตามสภาพอากาศ และประเมินสถานการณ์ภัย
- ๒) จัดประชุม/ชี้แจง/แจ้ง/ประสานคณะกรรมการศูนย์ฯ อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง
- ๓) รายงานผลการแจ้งเตือนภัยด้านการเกษตร และการประชาสัมพันธ์ประจำเดือนตามแบบรายงานที่กำหนด ส่งให้ศูนย์ติดตามฯ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายในวันที่ ๓๐ ของทุกเดือน

๓.๔.๒ ขณะเกิดภัย

- ๑) ประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ เพื่อติดตามสถานการณ์และปรับแผนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ภัย
- ๒) จัดทำรายงานความก้าวหน้าการดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายงานข้อมูลเบื้องต้น ดังนี้
 - ๒.๑) สถานการณ์เบื้องต้น
 - ๒.๒) ประเมินความเสียหายเบื้องต้น
 - ๒.๓) การช่วยเหลือเบื้องต้น
 - ๒.๔) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

ทั้งนี้ ส่งข้อมูลดังกล่าวให้ศูนย์ติดตามฯ จังหวัดสระแก้ว ทางหมายเลขโทรสาร ๐ ๓๗๔๒ ๕๐๔๗-๘ หรือทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban_sk@opsmoac.go.th เพื่อรวบรวมส่งให้ศูนย์ติดตามฯ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต่อไป โดยให้จัดส่งข้อมูลทุกวันจนกว่าสิ้นสุดภัย และให้ยุติการรายงานเมื่อสิ้นสุดภัยหรือสถานการณ์กลับสู่ภาวะปกติ

๓.๔.๓ หลังเกิดภัย

เมื่อสถานการณ์เข้าสู่ภาวะที่สามารถประเมินความเสียหายด้านการเกษตร จัดทำรายงานความเสียหายด้านการเกษตร (ด้านพืช ด้านประมง และด้านปศุสัตว์) รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง และจัดส่งรายงานประจำเดือนตามแบบรายงานที่กำหนด ส่งให้ศูนย์ติดตามฯ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายในวันที่ ๓๐ ของทุกเดือน

๓.๕. แผนปฏิบัติการศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร

งาน/กิจกรรม	เป้าหมาย-หน่วยนับ (ถ้ามี)		ระยะเวลาดำเนินการ	หน่วยงานงานรับผิดชอบ
	จำนวน	หน่วยนับ		
๓.๕.๑ แผนการป้องกันและเตรียมความพร้อม				
๑ การเตรียมความพร้อมของศูนย์ติดตาม	๑๐๐	ร้อยละความพร้อมของศูนย์	ต.ค. ๖๗ - ก.ย. ๖๘	ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด
๑.๑ จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรจังหวัดสระแก้ว	๑	แผน	ภายใน ๒๐ มิถุนายน	สนง.เกษตรและสหกรณ์
๑.๒ จัดทำฐานข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๑	ฐานข้อมูล		สนง.เกษตรและสหกรณ์
๒. การขึ้นทะเบียนเกษตรกรด้านพืช/ประมง/ปศุสัตว์	๙	อำเภอ	ต.ค. ๖๗ - ก.ย. ๖๘	สนง.เกษตรจังหวัด สนง.ปศุสัตว์จังหวัด สนง.ประมงจังหวัด
๓. เฝ้าระวังติดตามสถานการณ์พร้อมคาดการณ์สถานการณ์น้ำ	๑๒	เดือน	ต.ค. ๖๗ - ก.ย. ๖๘	โครงการชลประทาน
๔. ประเมินพื้นที่เสี่ยงที่อาจจะเกิดอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดสระแก้วประจำปี	๑	ครั้ง	ภายในเดือน พ.ค.	โครงการชลประทาน
๕. การเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรและอุปกรณ์	๙	อำเภอ	ต.ค. ๖๗ - ก.ย. ๖๘	โครงการชลประทาน
๑ จัดทำและปรับปรุงบัญชีเครื่องจักรและอุปกรณ์ ด้านการบริหารจัดการน้ำให้เป็นปัจจุบัน	๑	ครั้ง	ภายในเดือน พ.ค.	
๒ จัดเตรียมบัญชีทรัพยากร - เมล็ดพันธุ์ - อาหารสัตว์/เวชภัณฑ์	๑	ครั้ง	ภายในเดือน พ.ค.	
๕. การจัดเตรียมพื้นที่และการวางแผนการอพยพของสัตว์	๙	อำเภอ	ต.ค. ๖๗ - ก.ย. ๖๘	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด
๖. เตรียมแนวทางการป้องกันการระบาดทางเกษตร	๙	อำเภอ	ต.ค. ๖๗ - ก.ย. ๖๘	สนง.เกษตรจังหวัด สนง.ปศุสัตว์จังหวัด สนง.ประมงจังหวัด
๑. เตรียมแนวทางการป้องกันโรคพืชและการใช้สารป้องกันศัตรูพืช				
๒. แนวทางการป้องกันการโรคระบาดสัตว์และการเตรียมวัคซีนป้องกัน				
๓ แนะนำวิชาการด้านประมง				สนง.ประมงจังหวัด

งาน/กิจกรรม	เป้าหมาย-หน่วยนับ (ถ้ามี)		ระยะเวลาดำเนินการ	หน่วยงานงาน รับผิดชอบ
	จำนวน	หน่วยนับ		
๗. การประชาสัมพันธ์และให้แจ้ง เตือนภัยด้านการเกษตร	๑๒	เดือน	ต.ค. ๖๗ - ก.ย. ๖๘	ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด
๓.๕.๒ แผนการเผชิญเหตุและการหยุดยั้งความเสียหาย				
๑. ติดตามสถานการณ์และเฝ้า ระวังปริมาณน้ำ พร้อมทั้ง ประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องและประชาชนทราบ	พื้นที่ที่เกิดภัยพิบัติ		เมื่อเกิดภัยพิบัติ	โครงการชลประทาน
๒. การบริหารจัดการน้ำ - การเตรียมพื้นที่ลุ่มต่ำเป็น พื้นที่รับน้ำ - การบริหารจัดการเครื่องจักร ทางการบริหารจัดการน้ำและ เสริมประสิทธิภาพอาคาร สิ่งก่อสร้างด้านชลประทาน	พื้นที่ที่เกิดภัยพิบัติ		เมื่อเกิดภัยพิบัติ	โครงการชลประทาน
๓. ดำเนินการอพยพสัตว์ที่คาดว่าจะ ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย ไปยังพื้นที่ปลอดภัย	พื้นที่ที่เกิดภัยพิบัติ		เมื่อเกิดภัยพิบัติ	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด
๔. สนับสนุนทรัพยากร -สนับสนุนเสบียงและ เวชภัณฑ์ป้องกัน พร้อมอุปกรณ์ ช่วยเหลือสัตว์ -แนะนำแนวทางการป้องกัน ความเสียหายที่เกิดด้านการ ประมง -สนับสนุนน้ำหมักชีวภาพเพื่อ บำบัดน้ำเสียและลดหมันในพื้นที่ เกษตรกรรม	พื้นที่ที่เกิดภัยพิบัติ		เมื่อเกิดภัยพิบัติ	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด สนง.ประมง สถานีพัฒนาที่ดิน
๕. จัดเจ้าหน้าที่เฉพาะกิจลงพื้นที่ เพื่อเยี่ยมเยียน สร้างขวัญกำลังใจ และช่วยเหลือเกษตรกรแบบ บูรณาการ	พื้นที่ที่เกิดภัยพิบัติ		เมื่อเกิดภัยพิบัติ	ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด

งาน/กิจกรรม	เป้าหมาย-หน่วยนับ (ถ้ามี)		ระยะเวลาดำเนินการ	หน่วยงานงานรับผิดชอบ
	จำนวน	หน่วยนับ		
๓.๕.๓ แผนการฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม				
๑. การสำรวจและประเมินความเสียหายเบื้องต้น สำรวจพื้นที่เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบพร้อมประเมินมูลค่าความเสียหาย พร้อมให้ข้อมูลเกษตรกรในการขอรับเงินเยียวยา	พื้นที่ที่เกิดภัยพิบัติ		ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่มีความสามารถ เข้าประเมินพื้นที่ได้	สนง.เกษตรจังหวัด สนง.ปศุสัตว์จังหวัด สนง.ประมงจังหวัด
๒. การให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน - การให้ความช่วยเหลือโดยใช้เงินทดรองราชการผ่าน ก.ช.บ.อ./ก.ช.บ.จ. ชดเชยค่าเสียหาย ภายใต้ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ - การให้ความช่วยเหลือภายใต้โครงการประกันภัยพืชผลทางการเกษตร - โครงการกู้เงินกองทุน ส.ป.ก. สำหรับเกษตรกรผู้ประสบภัยผ่านความเห็นชอบของ คปจ. สระแก้ว/การงดเว้นการจัดเก็บค่าเช่า - การฟื้นฟูเกษตรกรตามนโยบายของรัฐ	พื้นที่ที่เกิดภัยพิบัติ		ตามระยะเวลาที่ระเบียบกำหนด	สนง.เกษตรจังหวัด สนง.ปศุสัตว์จังหวัด สนง.ประมงจังหวัด สนง.เศรษฐกิจการเกษตรที่ ๖ สนง.ปฏิรูปที่ดิน ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด สนง.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฯ
๓. การฟื้นฟูพื้นที่การทำเกษตรให้แก่ผู้ประสบภัย ๑ การแนะนำ ส่งเสริมทางวิชาการ - ส่งเสริมการประกอบอาชีพทางเลือกแก่เกษตรกร - ส่งเสริมการปลูกพืชระยะสั้น	พื้นที่ที่เกิดภัยพิบัติ			สนง.เกษตรจังหวัด

งาน/กิจกรรม	เป้าหมาย-หน่วยนับ (ถ้ามี)		ระยะเวลาดำเนินการ	หน่วยงานงาน รับผิดชอบ
	จำนวน	หน่วยนับ		
- แนะนำแนวทางการฟื้นฟูสุขภาพสัตว์ - แนะนำแนวทางการจัดทำพื้นที่ทำการประมง ๒ การสนับสนุนปัจจัยเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร - เมล็ดพันธุ์ต้นไม้ - พืชอาหารสัตว์ - พันธุ์ปลา - น้ำหมักชีวภาพ ๓ การฟื้นฟูอาชีพของสถาบันเกษตรกร - แนะนำการฟื้นฟูอาชีพของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์/วิสาหกิจ - แนะนำการจัดทำต้นทุนอาชีพและวางแผนการผลิต				สอนง.ปศุสัตว์จังหวัด สอนง.ประมงจังหวัด สอนง.เกษตรจังหวัด สอนง.ปศุสัตว์จังหวัด สอนง.ประมงจังหวัด สถานีพัฒนาที่ดิน สอนง.สหกรณ์จังหวัด สอนง.ตรวจบัญชีฯ
การติดตามและรายงาน				
๑. รายงานผลการแจ้งเตือนด้านการเกษตร และการประชาสัมพันธ์ประจำเดือนตามแบบรายงานที่กำหนด	๑๒	เดือน	ภายในวันที่ ๓๐ ของทุกเดือน	ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด
๒. ประชุมติดตามสถานการณ์ขณะเกิดภัยพิบัติและจัดทำรายงานความก้าวหน้าการดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรตามแบบรายงานเบื้องต้น	ตามจำนวนครั้งที่เกิดภัยพิบัติ			หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓. จัดทำรายงานความเสียหายด้านการเกษตร (ด้านพืช ด้านประมง และด้านปศุสัตว์) และรายงานความก้าวหน้าการดำเนินการให้ความช่วยเหลือพร้อมส่งให้ ศูนย์ติดตามฯ กระทรวงทราบ	ตามจำนวนครั้งที่เกิดภัยพิบัติ		ภายในวันที่ ๓๐ ของทุกเดือน	ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด

ภาคผนวก

๑. คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๕๒๕/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๗ เรื่อง จัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาย้ายพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ ๕๒๕/๒๕๖๗

เรื่อง จัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาย้ายพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด

ตามที่ได้มีคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๗๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง จัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาย้ายพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด ไว้แล้ว นั้น

เพื่อให้ขับเคลื่อนการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาย้ายพิบัติด้านการเกษตรสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมถึงการเฝ้าระวัง ติดตาม รายงานสถานการณ์ แจ้งเตือน และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรอย่างเป็นระบบ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงยกเลิคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๗๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ และจัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาย้ายพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด ขึ้นใหม่ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เขตตรวจราชการที่รับผิดชอบ	ผู้อำนวยการศูนย์
๒. เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	รองผู้อำนวยการศูนย์
๓. เกษตรจังหวัด	กรรมการ
๔. ประมงจังหวัด	กรรมการ
๕. ปศุสัตว์จังหวัด	กรรมการ
๖. สหกรณ์จังหวัด	กรรมการ
๗. ปฎิรูปที่ดินจังหวัด	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์	กรรมการ
๙. ผู้อำนวยการโครงการชลประทาน	กรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน	กรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว และ/หรือ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าว	กรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	กรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขต และ/หรือ
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร	กรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	กรรมการ
๑๕. ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยสาขาหรือจังหวัด	กรรมการ
๑๖. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	กรรมการ
๑๗. หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด	กรรมการ
๑๘. ผู้อำนวยการสถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัด	กรรมการ

๑๙. ผู้อำนวยการ...

- ၆ -

๑๙. ผู้อำนวยการสำนักงานธนาการเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตรจังหวัด	กรรมการ
๒๐. หัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด	กรรมการ
และเลขานุการศูนย์

หน้าที่และอำนาจ

๑. จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรระดับจังหวัด และพิจารณา
ทบทวนแผนให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา
 ๒. ติดตามสถานการณ์เพื่อประเมินผลกระทบด้านการเกษตร รวมทั้งแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรทราบ
ได้อย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์
 ๓. รายงานการดำเนินงานของศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรระดับจังหวัด
สถานการณ์ ข้อมูลความเสียหาย การให้ความช่วยเหลือ รวมทั้งปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการช่วยเหลือ
เกษตรกรให้ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ
 ๔. ติดตาม แก้ไขปัญหา และเร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรของ
หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัด ให้ความความรวดเร็ว ถูกต้อง และ
เหมาะสมต่อสถานการณ์
 ๕. ประสานกับหน่วยงานอื่นหรือคณะกรรมการอื่น ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติ
 ๖. แต่งตั้งคณะทำงานหรือมอบหมายเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร
 ๗. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายประยูร อินสกุล)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒. ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา

ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา เรื่อง การเริ่มต้นฤดูฝนของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๘

ประเทศไทยได้สิ้นสุดฤดูร้อนและเริ่มต้นเข้าสู่ฤดูฝน ในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘ เนื่องจากบริเวณประเทศไทยตอนบน สภาพอากาศมีฝนตกชุกหนาแน่นครอบคลุมพื้นที่มากกว่าร้อยละ ๖๐ และต่อเนื่อง ๓ วันขึ้นไป ประกอบกับลมชั้นบนที่พัดปกคลุมประเทศไทยที่ระดับความสูงประมาณ ๑.๕ กิโลเมตรได้เปลี่ยนทิศเป็นลมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งจะพัดนำความชื้นจากทะเลอันดามันเข้ามาปกคลุมบริเวณประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ส่วนลมชั้นบนที่ระดับความสูงประมาณ ๑๐ กิโลเมตร ได้เปลี่ยนทิศเป็นลมฝ่ายตะวันออก ซึ่งถือว่าเป็นการเข้าสู่ฤดูฝนของประเทศไทยในปีนี

ในช่วงต้นฤดูฝนจะมีปริมาณฝนน้อย หลังจากนั้นปริมาณและการกระจายของฝนจะเพิ่มขึ้น สำหรับฤดูฝนของประเทศไทยตอนบนจะสิ้นสุดประมาณกลางเดือนตุลาคม ส่วนภาคใต้โดยเฉพาะฝั่งตะวันออกจะมีฝนตกชุกหนาแน่นต่อไปอีกจนถึงกลางเดือนมกราคม

จึงขอประกาศให้ประชาชนได้ทราบทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นางสาวสุกัญญาณี ยะวิญญาญ)

อธิบดีกรมอุตุนิยมวิทยา

๓. แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี ๒๕๖๘

๔. แผนการจัดสรรน้ำและเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทาน

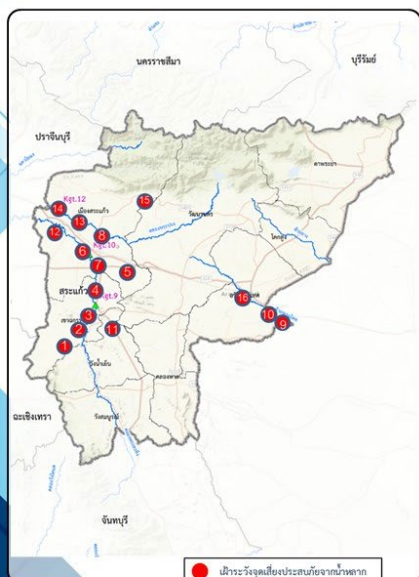

๕. มาตรการรับมือฤดูฝน (กนช.)

๖. จุดเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย

จุดเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย จังหวัด สระแก้ว

จังหวัด สระแก้ว รวม 16 จุด

จุดที่ 1 บ้านไพรทอง ต.พระเหลียง อ.เขาฉกรรจ์	จุดที่ 10 บ้านโคกสะแบง ต.ท่าข้าม อ.อรัญประเทศ
จุดที่ 2 บ้านภูเงิน ต.พระเหลียง อ.เขาฉกรรจ์	จุดที่ 11 บ้านคลองหินปูน ต.คลองหินปูน อ.วังน้ำเย็น
จุดที่ 3 บ้านลานไม้ ต.พระเหลียง อ.เขาฉกรรจ์	จุดที่ 12 บ้านหนองไทร ต.ศาลาลำดวน อ.เมืองสระแก้ว
จุดที่ 4 บ้านหนองกะพุ่ม ต.หนองหัว อ.เขาฉกรรจ์	จุดที่ 13 บ้านเหล่าย้อย ต.โคกปี่ฆ้อง อ.เมืองสระแก้ว
จุดที่ 5 บ้านทุ่งพระ ต.ท่าเกษม อ.เมืองสระแก้ว	จุดที่ 14 บ้านโรงเลื่อย ต.บ้านแก้ง อ.เมืองสระแก้ว
จุดที่ 6 บ้านหนองปรือ ต.สระแก้ว อ.เมืองสระแก้ว	จุดที่ 15 บ้านน้ำล้อม ต.ท่าแยก อ.เมืองสระแก้ว
จุดที่ 7 บ้านใหม่ถาวร ต.สระแก้ว อ.เมืองสระแก้ว	จุดที่ 16 บ้านผากห้วย ต.เทศบาลอรัญประเทศ
จุดที่ 8 บ้านท่าแยก ต.หนองบอน อ.เมืองสระแก้ว อ. อรัญประเทศ	
จุดที่ 9 บ้านหนองเอี่ยน ต.ท่าข้าม อ.อรัญประเทศ	

แนวทางการป้องกันและบรรเทาอุทกภัย

- พระองค์เจ้าจางเก๋กับน้ำคลองพระสะทึงให้ได้ว่ามากที่สุดก่อนเข้าสู่ฤดูฝนเมื่อฝนตกใช้อ่างเก็บน้ำคลองพระสะทึงเก็บน้ำเหนืออ่างเพื่อไม่ให้ลงไปเพิ่มน้ำที่สถานี KGT.9 เทศบาลอำเภอเขาฉกรรจ์ จ.สระแก้ว และ KGT.10 อ.เมืองสระแก้ว จ.สระแก้ว

การเตรียมความพร้อม

- ติดตั้งเครื่องสูบน้ำขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์ จำนวน 2 เครื่อง และเจ้าหน้าที่เข้าให้ความช่วยเหลือตลอด 24 ชั่วโมง

● เฝ้าระวังจุดเสี่ยงประตอมือจากน้ำหลาก

๗. บัญชีทรัพยากร (ทรัพยากรด้านชลประทาน /ทรัพยากรด้านปศุสัตว์ /ทรัพยากรด้านเมล็ดพันธุ์พืช /จัดหน่วย
ให้ความช่วยเหลือเคลื่อนที่ (กรณีเกิดภัย))

ตัวอย่าง

ลำดับ	หน่วยงาน	รายชื่อทรัพยากร	จำนวน	สถานะ	ที่ตั้ง
๑	โครงการชลประทาน สระแก้ว	เครื่องสูบน้ำขับเคลื่อนด้วย เครื่องยนต์	๒ เครื่อง	ใช้งานได้/ ชำรุด	
๒	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว	เมล็ดพันธุ์ข้าว	๑๐๐ กิโลกรัม	พร้อมใช้งาน	
๓					
๔					
๕					

๘. จุดอพยพสัตว์/อุปกรณ์ทางการเกษตร เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ (ประสานขอข้อมูลเพิ่ม)

บัญชีจุดอพยพทรัพยากร

ลำดับ	อำเภอ	พื้นที่สำหรับการอพยพสัตว์และอุปกรณ์ทางการเกษตร
๑	เมืองสระแก้ว	
๒	วัฒนานคร	
๓	เขาคันทรง	
๔	วังน้ำเย็น	
๕	วังสมบูรณ์	
๖	คลองหาด	
๗	อรัญประเทศ	
๘	ตาพระยา	
๙	โคกสูง	

๙. บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๙.๑ ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์และผลกระทบด้านการเกษตรและแจ้งเตือนภัย
- เฝ้าระวังการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรของหน่วยงานต่าง ๆ
- รายงานสถานการณ์และการให้ความช่วยเหลือให้ผู้บริหารทราบ
- ประสานการปฏิบัติงานกับกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) และกอง
อำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)

๙.๒ ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด

- ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์และผลกระทบด้านการเกษตรและแจ้งเตือนภัยในระดับจังหวัด
- เฝ้าระวังการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรของหน่วยงานในจังหวัด
- รายงานสถานการณ์และผลการช่วยเหลือต่อศูนย์ติดตามฯ กระทรวงฯ ทราบ
- ประสานการปฏิบัติงานกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอปภ.จ.) และกอง
อำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ (กอปภ.อ.)

๙.๓ กรมชลประทาน

- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยงโดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบเตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม
- จัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำ เพื่อป้องกันบรรเทาผลกระทบจากภัยพิบัติ
- ดำเนินการตามแผนบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร
- ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำ
- วางแผนจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชให้สอดคล้องกับน้ำต้นทุน
- กำหนดมาตรการควบคุมการใช้น้ำของกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับแผนที่กำหนด
- ประชาสัมพันธ์/รณรงค์ให้ใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ
- จัดเตรียมความพร้อมของรถบรรทุกน้ำ เครื่องสูบน้ำ และเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้การช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัย
- การประเมินความเสียหายและการซ่อมสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน

๙.๔ กรมประมง

- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยงโดยการป้องกัน ลด และบรรเทาผลกระทบเตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุและการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม
- จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำให้เป็นปัจจุบัน
- ประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือนภัย และให้คำแนะนำด้านวิชาการวางแผนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เหมาะสมกับช่วงฤดูกาล
- กำกับ ตรวจสอบสถานที่เลี้ยงสัตว์น้ำ (จระเข้) ที่อาจเป็นภัยต่อส่วนรวม
- การป้องกันและกำจัดโรคสัตว์น้ำ
- ติดตามสถานการณ์รายงานผลกระทบ
- การให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ ตามบทบาท ภารกิจ

๙.๕ กรมปศุสัตว์

- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยงโดยการป้องกัน ลด และบรรเทาผลกระทบเตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม
- จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์
- ให้คำแนะนำในการวางแผนการเลี้ยงสัตว์ แผนการอพยพสัตว์ และบริหารจัดการสถานที่อพยพสัตว์ การดูแลสุขภาพสัตว์ และการป้องกันโรคสัตว์ที่เกิดจากภัยพิบัติ
- การเตรียมเสบียงสัตว์ และเวชภัณฑ์ เพื่อสนับสนุนในกรณีที่เกิดขาดแคลน
- ติดตามสถานการณ์ รายงานผลกระทบความเสียหายและการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์
- การให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๙.๖ กรมพัฒนาที่ดิน

- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยงโดยการป้องกัน ลด และบรรเทาผลกระทบเตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม
- จัดทำแผนที่เสี่ยงภัย และให้คำแนะนำการปลูกพืชในเขตที่ดินที่เหมาะสม
- เฝ้าระวังและคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดภัยเพื่อแจ้งเตือนเกษตรกร
- จัดทำแผนงาน/โครงการต่าง ๆ เพื่อช่วยป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยพิบัติด้านการเกษตร เช่น การพัฒนาแหล่งน้ำ การขุดบ่อน้ำในไร่นา การอนุรักษ์ดินและน้ำ
- เตรียมสาร พด. น้ำหมักชีวภาพ ดินกรด (โดโลไมท์) และวัสดุอื่น ๆ เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยพิบัติ

๙.๗ กรมวิชาการเกษตร

- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณสุขและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลด และบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุและการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม
- ติดตาม เฝ้าระวัง สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชเศรษฐกิจ โดยให้ข้อมูลวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และแจ้งหน่วยงานที่รับผิดชอบแจ้งเตือนเกษตรกร
- ประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำในการดูแลรักษาพืช วางแผนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้กับเกษตรกรในพื้นที่และจัดเตรียมสำรองเมล็ดพันธุ์

๙.๘ กรมส่งเสริมการเกษตร

- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณสุขและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลด และบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุและการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม
- จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชให้เป็นปัจจุบัน
- ติดตามสถานการณ์เพื่อประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยแก่เกษตรกร
- ให้คำแนะนำในการดูแลพืช วางแผนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ แนะนำการป้องกันกำจัดศัตรูพืช
- รายงานพื้นที่การเกษตรที่ได้รับผลกระทบ และการให้ความช่วยเหลือ
- การให้การช่วยเหลือเกษตรกรตามบทบาทภารกิจ หน้าที่ และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๙.๙ กรมการข้าว

- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณสุขและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลด และบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม
- ติดตาม เฝ้าระวัง สถานการณ์การระบาดของศัตรูข้าว เพื่อแจ้งเตือนภัยแก่เกษตรกร
- ประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำในการดูแลรักษา วางแผนการปลูกข้าวให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่
- จัดเตรียมสำรองเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี และจัดทำแผนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเพิ่มเติม

๙.๑๐ กรมส่งเสริมสหกรณ์

- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณสุขและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลด และบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม
- จัดทำและตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่การเกษตรทรัพย์สิน หนี้สิน ของสมาชิก สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เพื่อให้การช่วยเหลือด้านหนี้สิน
- ฝึกอบรมเพื่อฟื้นฟูอาชีพให้เกษตรกรที่ประสบภัย
- สนับสนุนเงินทุน เพื่อการฟื้นฟูอาชีพสมาชิกสถาบันเกษตรกร
- การให้การช่วยเหลือเกษตรกรตามบทบาทภารกิจ หน้าที่ และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๙.๑๑ กรมฝนหลวงและการบินเกษตร

- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณสุขและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลด และบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม
- ปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่เกษตรกรรม ป่าไม้ และเขื่อนเก็บกักน้ำ
- พัฒนาเทคโนโลยีฝนหลวงและการดัดแปรสภาพอากาศ รวมทั้งปฏิบัติการด้านการบินเกษตร
- จัดทำแผนปฏิบัติการฝนหลวงประจำปี

๙.๑๒ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลด และบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุและการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม
- ดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำ ขุดลอกคูคลองในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินฯ
- สนับสนุนเครื่องสูบน้ำ รถบรรทุกน้ำ
- การให้การช่วยเหลือเกษตรกร ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๙.๑๓ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

- พยากรณ์แนวโน้มการผลิตและการตลาดพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ
- การประเมินมูลค่าความเสียหายด้านเศรษฐกิจการเกษตรจากการเกิดภัยพิบัติ
- การวิเคราะห์ความเสียหาย (Damages) และความสูญเสีย (Losses) ที่เกิดจากภัยในแต่ละด้าน
- การวิเคราะห์ผลกระทบจากภัยพิบัติในเชิงเศรษฐกิจมหภาค (Macro – Economic Impact) และผลกระทบต่อมนุษยสังคม (Human/Social Impact)

๑๐. รายชื่อผู้รับผิดชอบและประสานงาน ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์
		สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสระแก้ว	
		สำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว	
		สำนักงานประมงจังหวัดสระแก้ว	
		สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระแก้ว	
		สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสระแก้ว	
		สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดสระแก้ว	
		สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สระแก้ว	
		โครงการชลประทานสระแก้ว	
		สถานีพัฒนาที่ดินสระแก้ว	
		ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวชลบุรี	
		สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๖ (ชลบุรี)	
		ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปราจีนบุรี	
		ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ สระแก้ว	
		การยางแห่งประเทศไทยสาขาสระแก้ว	
		สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
		สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดสระแก้ว	
		สถานีอุตุนิยมวิทยาสระแก้ว	
		สำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตรจังหวัด	